

Nr 15

Utlåtande i anledning av väckt motion om vissa åtgärder för ökad upplysning om Sverige i utlandet.

I den till allmänna beredningsutskottet hänvisade motionen II: 38 av herrar *Enskog* och *Hamrin* i Kalmar föreslås, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att Sveriges ambassader och handelskammare m. fl. ges möjlighet att dela ut stomföredrag och färgbilder om vårt land till intresserade svenskar i utlandet som skall resa till framför allt mera avlägsna länder för studier och praktik.

I motionen framhålles bl. a. att ett stort antal ungdomar varje år reser till utlandet, många till länder som ligger på stort avstånd från Sverige, där kännedomen om vårt land inte är så stor men intresset för det land varifrån de besökande ungdomarna kommer kan vara betydande.

Många har blivit ombedda att hålla anföranden vid skolfester och företags sammankomster men saknat de uppgifter och det bildmaterial som behövts.

Motionärerna föreslår att svenskar i utlandet ges möjlighet att få uppgifter om vårt land, gärna i form av stomföredrag på olika språk och ett antal färgbilder. Ambassader och handelskammare skulle förses med detta material.

Beträffande motiveringen i övrigt får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har inhämtat yttrande över motionen från kommerskollegium och upplysningsberedningen samt berett Svenska institutet tillfälle att inkomma med yttrande.

Upplysningsberedningen anför genom sin ordförande bl. a.:

Med stigande anslagstilldelning har upplysningsorganen kunnat tillgodose önskemål som hittills fått vara obeaktade på grund av bristande resurser. Så är också fallet med det uppslag, som avses i herrar *Enskogs* och *Hamrins* motion. Inom ramen för nu tillgängligt material har redan vissa stomföredrag och färgbilder kunnat ställas till förfogande, och så kan beräknas ske i växande omfattning. Någon särskild riksdagsåtgärd synes därför nu icke vara påkallad.

Svenska institutet påpekar att dess kontor i Stockholm, London och Paris sedan flera år tillbaka försett utresande svenskar med på främmande språk avfattat informationsmaterial om Sverige och anför vidare:

Inte minst har utresande skolungdom och studenter — t. ex. genom Kursverksamheten och *The Experiment in International Living* — dragit nytta

av denna möjlighet att erhålla informationsmaterial om vårt land. Institutet har genom en snabbt växande serie skrifter i offsetutförande på olika språk ämnesvis sammanfört material om Sverige, i första hand avsett för utländskt klientel. Detta material lämpar sig emellertid utomordentligt som underlag till föreläsningar och föredrag och har som sådant vunnit avsevärd spridning. Institutet har därjämte försöksvis inlett en produktion av still-filmer i syfte att möta den växande efterfrågan på illustrationsmaterial vid dylika föredrag. För närvarande utnyttjar institutet den serie färgbilder med text — en allmän presentation av Sverige — som producerats av USA-kampanjen »Meet Modern Sweden».

Vid större manifestationer av svenska intressenter utomlands bidrager institutet därjämte regelbundet med smärre utställningsföremål, bildskärmar etc. Det bör i detta sammanhang även påpekas, att institutets filmdistribution kan komma även utresande svenskar till nytta i samband med föredrag och framträdanden. Filmdistributionen stöder sig på ett 60-tal depåer, huvudsakligen filmdepositioner vid svenska beskickningar och konsulat. Genom institutets filmkatalog kan exempelvis en föredragshållare snabbt överblicka vilka svenska informationsfilmer, som redan befinner sig deponerade i det land han ämnar besöka, och huru dessa lämpligast kan rekvideras. Förutom beskickningar och konsulat lämnar Svenska institutet och Svenska Turisttrafikförbundets kontor i utlandet uppgifter om tillgängligt informationsmaterial i tryck och bild.

En förstärkning av materialtillgången på de nämnda depåerna och informationskontoren pågår i samband med den utökade upplysningsverksamheten på utlandet. Den i årets statsverksproposition föreslagna medelsökningen för sådan verksamhet skulle möjliggöra att ytterligare material av ovan nämnt slag kan ställas till förfogande.

Svenska institutet emotser med glädje ett vidgat samarbete med de organisationer i Sverige, som handlägger studiebesök, kursarrangemang och praktikantvistelser i utlandet, varvid en koordinering av upplysningsarbetet skulle kunna ernås även beträffande den information, som lämnas av utresande svenskar såväl enskilt som i grupp.

Kommerskollegium överlämnar yttranden av *handelskamrarna i Stockholm, Göteborg och Malmö* samt avstyrker motionen under hänvisning till de synpunkter som anförts i dessa yttranden. I yttrandena lämnas uppgifter om den verksamhet på området som nu bedrivs på skilda håll, främst genom Svenska institutet. Handelskamrarna finner behoven av informationsmaterial och av möjligheter att få tillgång till sådant vara tämligen väl tillgodosedda och finner motionen icke böra föranleda någon åtgärd.

Utskottet

Det är även enligt utskottets mening angeläget att upplysningen om Sverige i utlandet är effektiv och saklig. Åtgärder av den art som avses i motionerna torde otvivelaktigt vara av värde för att nå dessa syften. Den redogörelse som i remissyttrandena lämnats beträffande redan föreliggande möjligheter att förse utresande svenskar med vederhäftigt informationsmaterial av olika slag ger emellertid vid handen att frågan ägnas stort

intresse av berörda myndigheter och organisationer och att förutsättningarna för verksamheten är förhållandevis goda.

Det kan i detta sammanhang också erinras om att i årets statsverksproposition föreslagits ökade ekonomiska resurser för kommersiell information i utlandet.

Såvitt utskottet kunnat bedöma torde motionärernas önskemål tillgodoses utan någon riksdagens skrivelse i ämnet till Kungl. Maj:t, varför utskottet hemställer,

att motion II: 38 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 2 april 1964

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

NANCY ERIKSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar Möller, Sörlin*, Eric Gustaf Peterson*, Enarsson*, Tage Johansson, Wallmark och fru Olsson*;

från andra kammaren: fru Eriksson i Stockholm, herrar Skoglösa*, Jacobsson i Sala, Carlsson i Huskvarna, Dickson*, fru Jäderberg*, herr Svensson i Kungälv, fru Thunvall*, herrar Hamrin i Kalmar*, Nilsson i Bästekille, Börjesson i Glömminge* och Rask*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.